

Sygn. akt I UK 271/16

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z odwołania A. T.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 kwietnia 2017 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 16 lutego 2016 r., sygn. akt III A Ua (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 16 lutego 2016 r. oddalił apelację A.T. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z 23 kwietnia 2015 r. oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z 30 października 2014 r. i z 15 grudnia 2014 r., którymi organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach.

Wyrok Sądu Apelacyjnego wnioskodawca zaskarżył w całości. Zarzucono naruszenie prawa materialnego, to jest art. 32 ust. 1, 2 i 4 oraz art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 2 i § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze poprzez niewłaściwe ich zastosowanie i błędne przyjęcie, że wnioskodawca nie pracował stale i w pełnym wymiarze czasu

pracy na stanowisku przy oczyszczaniu i naprawianiu aparatów po produktach toksycznych w tym samym czasie, kiedy pracował na stanowisku spawacza w Spółdzielni Kółek Rolniczych w O. w okresie od 1 lutego 1980 r. do 31 lipca 1985 r.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący wskazał, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne, a mianowicie: (-) czy istnieje możliwość dowodzenia okresów zatrudnienia za pomocą zeznań świadków, gdy organ rentowy kwestionuje treść świadectwa pracy; (-) czy dokonując oceny danego zatrudnienia w kontekście możliwości jego zakwalifikowania do pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych - § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego można uznać za dopuszczalne wykonywanie innych, pobocznych i pomocniczych czynności związanych bezpośrednio z pracami wskazanymi w wykazie, jako że należą one do niejednorodnego i niejednolitego procesu technologicznego.

Ponadto, zdaniem skarżącego, skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna, W uzasadnieniu podniesiono, że skarżący spełnia przesłanki stawiane przez przepisy dla uzyskania wcześniej emerytury, a także iż przez co najmniej 15 lat pracował w szczególnych warunkach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Skarżący wnioskuję o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych oraz jej oczywistą zasadność.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozmiennieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego rozstrzygnięcie może przyczynić się do rozwoju prawa. Nie można zatem uznać, że w sprawie występuje

istotne zagadnienie prawne, jeśli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii przedstawianej w skardze i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 października 2016 r., I UK 456/15, LEX nr 2284203 oraz powołane tam orzecznictwo).

Zagadnienia sformułowane przez skarżącego nie spełniają powyższego warunku. Obydwa przedstawione we wniosku zagadnienia doczekały się rozstrzygnięcia w orzecznictwie Sądu Najwyższego; skarżący tymczasem nie wskazał okoliczności uzasadniających zmianę utrwalonego w orzecznictwie stanowiska. Warto tym samym przypomnieć, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych znajduje zastosowanie art. 473 § 1 k.p.c., zgodnie z którym w sprawach tych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron. Oznacza to, że ubezpieczony ubiegający się o świadczenie z ubezpieczenia społecznego może w postępowaniu przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych wszelkimi dowodami wykazywać okoliczności, od których zależą jego uprawnienia z tytułu ubezpieczenia - także wówczas, gdy z dokumentu wynika co innego – por. wyrok Sądu Najwyższego z 9 kwietnia 2009 r., I UK 316/08, LEX nr 707858; wyrok Sądu Najwyższego z 11 sierpnia 2016 r., II UK 323/15, LEX nr 2157273). Odnośnie natomiast drugiego problemu, Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, że co do zasady nie jest dopuszczalne uwzględnianie do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika. Od tej reguły dopuszcza się jednak odstępstwa. Pierwsze z nich dotyczy sytuacji, kiedy inne równocześnie wykonywane prace stanowią integralną część (immanentną cechę) większej całości dającej się zakwalifikować pod określoną pozycję załącznika do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.); drugie dotyczy przypadków, kiedy czynności wykonywane w warunkach nienarażających na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia mają charakter

incydentalny, krótkotrwały, uboczny – por. wyrok Sądu Najwyższego z 12 kwietnia 2012 r., II UK 233/11, OSNP 2013 nr 7-8, poz. 86 czy wyrok Sądu Najwyższego z 10 kwietnia 2014 r., II UK 396/13, LEX nr 1460979).

Skarżący wnioskuje o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania również ze względu na jej oczywistą zasadność. Odwołanie się do tej przesłanki wymaga od skarżącego nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi – co oznacza, że skarżący musi wskazać, w czym – w jego ocenie – wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wskazujące, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). Należy podkreślić, że samodzielne i odrębne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej ma wykazać, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a wymogu tego nie zastępuje uzasadnienie podstaw skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej, w zakresie w jakim odnosi się do twierdzenia o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, nie spełnia powyższych warunków. Trudno uznać, że skarżący wykazał oczywistą zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p. w sytuacji, gdy uzasadniając tą przesłankę przedsądu, ograniczył się do odesłania do okoliczności mających uzasadniać podstawę kasacyjną.

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.